

CHOROBY Z POVOLANIA (CHzP) NA SLOVENSKU ZA ROK 2020

Na základe analýzy údajov, poskytnutých Národným centrom zdravotníckych informácií (NCZI), bolo v r. 2020 v SR novohlásených 252 prípadov chorôb z povolania a profesionálnych otráv, pričom z celkového počtu novozistených prípadov sa ženy podieľali 46 % (t. j. 116 chorobami z povolania).

K najčastejšie hláseným chorobám z povolania v SR v r. 2020 patrili:

- **ochorenie končatín z dlhodobého nadmerného a jednostranného zaťaženia** (položka č. 29 zoznamu chorôb z povolania) bolo hlásené u 133 zamestnancov, t. j. u 52,8 % zo všetkých hlásených chorôb z povolania v SR,
- **prenosné a parazitárne ochorenia** (položky č. 24 – 26 zoznamu chorôb z povolania) boli hlásené u 28 zamestnancov, t. j. u 11,1 % zo všetkých hlásených chorôb z povolania v SR,
- **ochorenie končatín z vibrácií** (položka č. 28 zoznamu chorôb z povolania) bolo hlásené u 24 zamestnancov, t. j. u 9,5 % zo všetkých hlásených chorôb z povolania v SR,
- **vonkajšie alergické alveolitídy - hypersenzitívna pneumonitída** (položka č. 44 zoznamu chorôb z povolania) bola hlásená u 17 zamestnancov, t. j. u 6,7 % zo všetkých hlásených chorôb z povolania v SR,
- **porucha sluchu z hluku** (položka č. 38 zoznamu chorôb z povolania) bola hlásená u 16 zamestnancov, t. j. u 6,3 % zo všetkých hlásených chorôb z povolania v SR,
- **profesionálne dermatózy** (položka č. 22 zoznamu chorôb z povolania) boli hlásené u 12 zamestnancov, t. j. u 4,8 % zo všetkých hlásených chorôb z povolania v SR,
- **profesionálna bronchiálna astma** (položka č. 37 zoznamu chorôb z povolania) bola hlásená u 8 zamestnancov, t. j. u 3,2 % zo všetkých hlásených chorôb z povolania v SR.

Podobne ako v minulých rokoch sa na celkovom počte chorôb z povolania najväčšou mierou podieľali profesionálne ochorenia postihujúce podporno-pohybový systém, cievny a nervový systém zamestnancov vystavených pri práci dlhodobému nadmernému a jednostrannému zaťaženiu horných končatín (52,8 % zo všetkých hlásených chorôb z povolania). Tieto profesionálne ochorenia patria dlhodobo medzi najčastejšie hlásené choroby z povolania v SR. Spolu s profesionálnym ochorením kostí, kĺbov, svalov, ciev a nervov horných končatín spôsobené prácou s vibrujúcimi nástrojmi (9,5 % zo všetkých hlásených chorôb z povolania v SR), patria medzi najčastejšie hlásené choroby z povolania v SR. V r. 2020 tvorili tieto profesionálne ochorenia spolu 62,3 % z celkového počtu chorôb z povolania v SR.

Ďalšou najčastejšie sa vyskytujúcou chorobou z povolania, ktorá bola hlásená u 28 zamestnancov a tvorila 11,1 % z celkového počtu chorôb z povolania v SR, boli profesionálne infekčné a parazitárne choroby vrátane chorôb prenosných zo zvierat na ľudí (antropozoonózy).

V r. 2020 bol zaznamenaný oproti predchádzajúcim rokom výrazný nárast profesionálnych alergických ochorení postihujúcich pľúčne alveoly, ktorými boli hypersenzitívne pneumonitídy hlásené u 17 zamestnancov; tvorili 6,7 % z celkového počtu chorôb z povolania v SR.

Ďalšie profesionálne ochorenia, najmä porucha sluchu z hluku, profesionálne dermatózy, profesionálna bronchiálna astma a silikóza pľúc boli zastúpené v nižšom počte.

Podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností bol najvyšší výskyt chorôb z povolania v odvetví priemyselná výroba – 157 hlásených chorôb z povolania (62,3 % priznaných chorôb z povolania v SR), v odvetví zdravotníctvo a sociálna pomoc bolo hlásených 26 chorôb z povolania (10,3 % priznaných chorôb z povolania v SR), v odvetví ťažba a dobývanie bolo hlásených 25 chorôb z povolania (9,9 % priznaných chorôb z povolania v SR) a v odvetví poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov bolo hlásených 19 chorôb z povolania (7,5 % priznaných chorôb z povolania v SR).

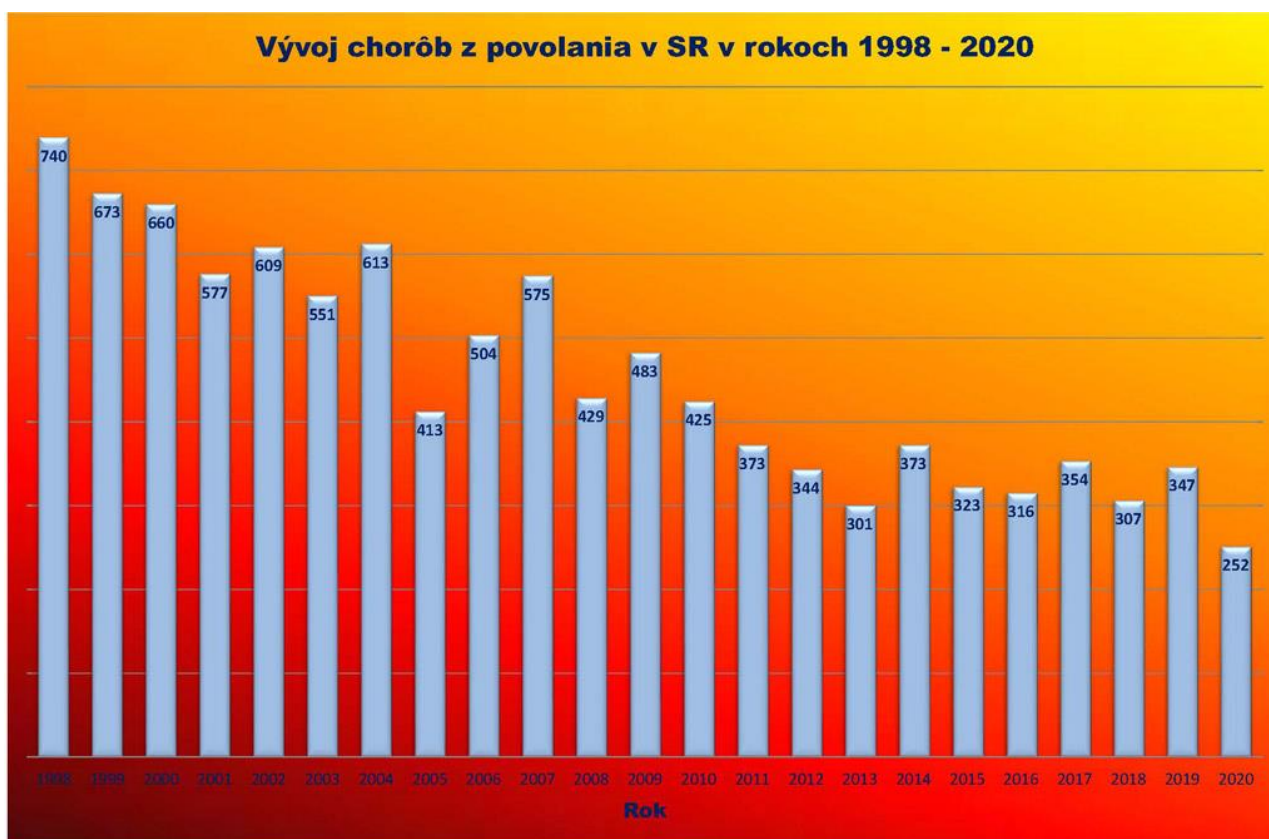
Podľa profesií bol v r. 2020 najvyšší výskyt chorôb z povolania v celkovom počte 101 hlásených u kvalifikovaných zamestnancov a remeselníkov.

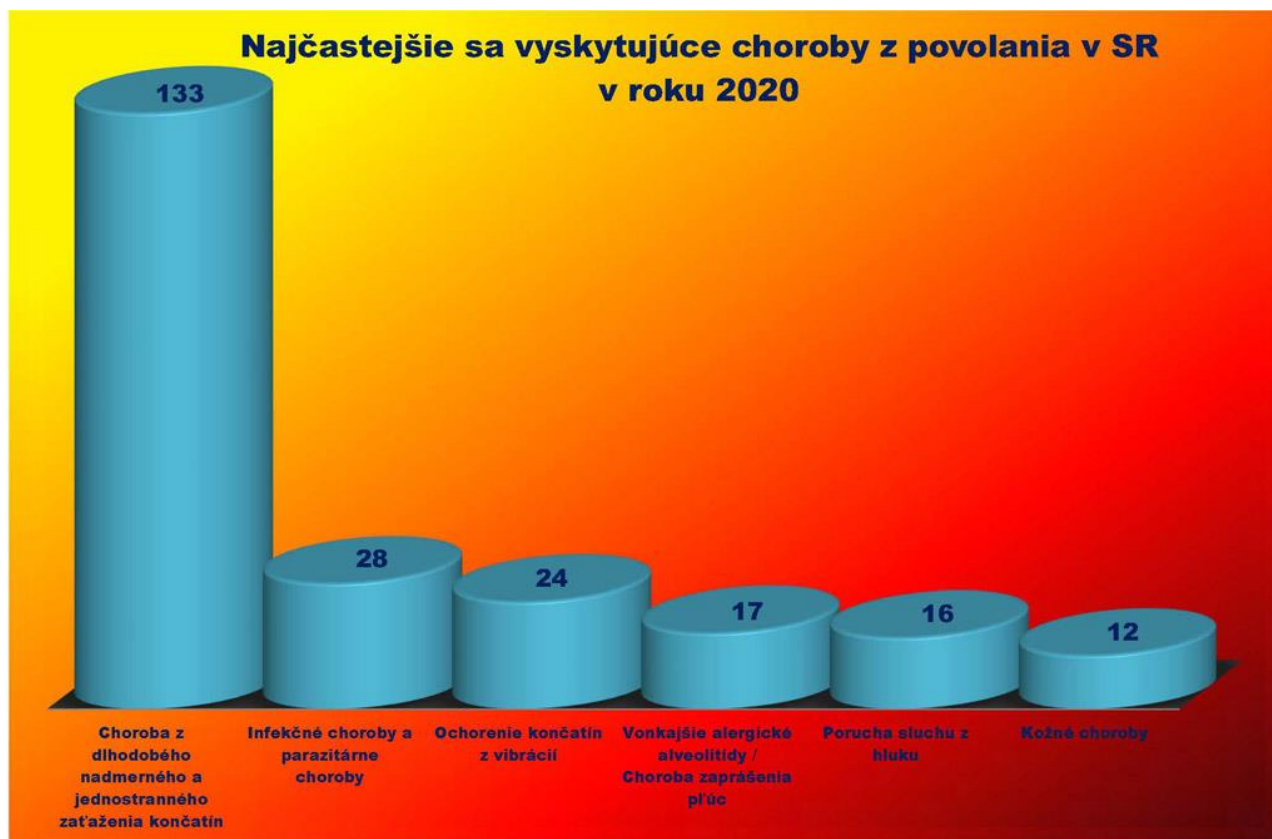
V r. 2020 boli najčastejšie chorobou z povolania postihnutí pracujúci medzi 45. – 54. rokom života (48 % zo všetkých hlásených chorôb z povolania v SR); v r. 2019 bolo 51,9 % hlásených chorôb z povolania vo vyššej vekovej skupine pracujúcich medzi 50. – 59. rokom života.

Podľa sídla organizácie, kde choroba z povolania vznikla, bol najvyšší počet chorôb z povolania hlásený v Košickom kraji – 74 hlásení chorôb z povolania (29,4 % zo všetkých priznaných chorôb z povolania v SR). V Žilinskom kraji bolo hlásených 57 chorôb z povolania (22,6 % zo všetkých priznaných chorôb z povolania v SR), v Banskobystrickom kraji bolo hlásených 39 chorôb z povolania (15,5 % zo všetkých hlásených chorôb z povolania v SR), v Trenčianskom kraji 32 chorôb z povolania (12,7 % zo všetkých hlásených chorôb z povolania v SR), v Bratislavskom kraji bolo hlásených 24 chorôb z povolania (9,5 % zo všetkých hlásených chorôb z povolania v SR), v Trnavskom kraji 14 chorôb z povolania (5,6 % zo všetkých hlásených chorôb z povolania v SR) a v Prešovskom kraji bolo hlásených 8 chorôb z povolania (3,2 % zo všetkých hlásených chorôb z povolania v SR). Najnižší počet chorôb povolania v r. 2020 bol hlásený v Nitrianskom kraji - 4 choroby z povolania (1,6 % zo všetkých hlásených chorôb z povolania v SR).

Podľa zdravotníckej organizácie, ktorá choroby z povolania hlásila, bol výskyt chorôb z povolania najčastejšie hlásený v Košickom kraji (35,3 %) a Žilinskom kraji (34,9 %); choroby z povolania neboli hlásené v Trnavskom a Nitrianskom kraji.

V r. 2020 neboli hlásené žiadne ohrozenia chorobou z povolania.





Zdroj:

https://www.uvzs.sk/index.php?option=com_content&view=article&id=4752:choroby-znpovolania-vnsr-v-roku-2020&catid=64:preventivne-pracovne-lekarstvo&Itemid=73